

Please note! This is a self-archived version of the original article.

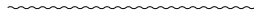
Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä: Tiainen, S. (2017) Oppimien simulaatioilla Tampereen taitokeskuksessa. Teoksessa Jouni Tuomi & Päivi Karttunen (toim.) Sairaanhoidajakoulutusta 60 vuotta Tampereella. Tampere: Tampereen ammattikorkeakoulu. Tampereen ammattikorkeakoulun julkaisuja. Erillisjulkaisuja. 71-76.

URL: <http://julkaisut.tamk.fi/PDF-tiedostot-web/Muut/Sairaanhoidajakoulutusta-60-vuotta-Tampereella.pdf>

OPPIMINEN SIMULAATIOILLA TAMPEREEN TAITOKESKUKSESSA

Seija Tiainen, THM, lehtori

Taitojen opetuksella ja oppimisella on pitkät perinteet sairaanhoitajakoulutuksessa. Taidoilla on tällöin tarkoitettu erilaisia potilaan hoivaamisen, auttamisen ja ”sairaanhoidolliseen” hoitamiseen liittyviä taitoja. Sairaanhoitajakoulutus, myös täällä Tampereella, on ollut pedagogisesti hyvin monimuotoista. Siihen on kuulunut teoreettista opiskelua luentoineen ja ryhmätöineen, käytännöllistä opiskelua terveydenhuollon eri toimintayksiköissä, mutta myös taitojen opiskelua koululla hoitoluokissa eli laboraatio-opiskelua. Tästä laboraatio-opiskelusta kehittyi nykymuotoinen simulaatio.

Simulaatiotyypistä (case) opiskelua on hoitotyön koulutuksessa käytetty jo pitkään. 1990-luvun alussa tulivat käyttöön ensimmäiset tietokoneohjatut hoitoelvytyslaboraattorit, joiden avulla voitiin harjoitella elottoman potilaan kokonaishoitotilannetta. Keskeistä oli tuolloin yksittäiset kliiniset taidot, kuten rintakehän painelu, hengitystien varmistaminen ja hapettaminen, defibrillointi, suoniyhteyden avaaminen ja lääkehoito. Jo tuolloin harjoituksessa keskityttiin myös toimimiseen eri rooleissa ja työryhmän tehokkaaseen toimintaan. Case-tyyppistä opetusta käytettiin tuolloin muissakin kuin akuuttihoiton tilanteissa.

Varsinaisesti simulaatiosta alettiin puhua Suomessa 2000-luvun alkupuolella. Simulaatio -termiä on käytetty ja käytetään kuitenkin hyvin vaihtelevasti sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Toisaalta sillä voidaan tarkoittaa yksittäisten kliinisten taitojen opiskelua (Skills Station) tai potilaan kokonaishoitotilannet-

ta (Full Scale Simulation). TAMKissa olemme käyttäneet yksittäisten kliinisten taitojen harjoittelusta termiä orientoiva harjoittelu ja potilaan kokonaishoitotilanteesta termiä simulaatio (scenario tai case). Perimmältään simulaatiossa on kyse teorian ja käytännön yhdistämisestä taidoksi, joka näkyy opiskelijan toiminnassa osaamisena, ja joka toivottavasti siirtyy käytännön hoitotyöhön potilasturvalliseksi toiminnaksi.

Simulaatio on aktiivista, toiminnallista oppimista ja sen tulisi tapahtua positiivisessa ja turvallisessa ympäristössä. Simulaatiolla opitaan yhtäaikaan sekä teknisiä eli hoitamisen ja ei-teknisiä eli ryhmässä toimimisen taitoja. Teknisiä taitoja ovat esimerkiksi potilaan haastattelu ja tutkiminen, peruselintoimintojen monitorointi, erilaiset hoitotoimenpiteet, lääke- ja nestehoito sekä ohjaus ja tukeminen. Ei-teknisiä taitoja ovat toimiva ja tehokas tiimityö, jossa korostuu suunnittelu ja ennakointi, päätöksenteko ja johtaminen, hyvä kommunikaatio ja tilannetietoisuuden ylläpito.

Tampereen taitokeskuksen toiminta käynnistyi elokuussa 2016. Tampereen taitokeskus on Tampereen yliopiston lääketieteen yksikön, Pirkanmaan sairaanhoitopiirin/ Tampereen yliopistollisen sairaalan ja TAMKin terveysalan koulutuksen yhteinen kliinisten taitojen oppimisympäristö, jossa on mahdollista harjoitella kliinisiä taitoja erilaisissa taitotiloissa sekä toimivaa ja tehokasta tiimityötä monipuolisissa simulaatiotiloissa. Tilat mahdollistavat potilaan koko hoitoketjun simuloinnin sairaalan ulkopuolisesta ensihoidosta päivystyksen kautta leikkaussaliin ja/tai teholle sekä vuodeosaston kautta kotiin.

Taitokeskuksen perustaminen on monivuotisen yhteistyön ja suunnittelun tulos. Keskeisenä tavoitteena ja perusideana on lisätä yhteistyötä lääketieteen, hoitotyön ja muun terveysalan koulutuksen ja jo alalla toimivien ammattilaisten kesken. Lähtökohtana toiminnalle on ajatus, että koska työelämässä potilasturvallisuus taataan toimivalla tiimityöllä, sitä on järkevää harjoitella jo opiskeluaikana yhdessä moniammatillisissa harjoituksissa ja simulaatioissa.

Simulaatioissa opiskellaan pienryhmässä, joissa jokaisen opiskelijan on osallistuttava aktiivisesti ja osoitettava sekä tiedollista että taidollista osaamistaan. Opiskelijan on laitettava tietonsa ja taitonsa alttiiksi muiden arvioinnille ja

tarkastelulle. Tämän vuoksi simulaatio menetelmänä on hyvin vaikuttava ja herkkä, minkä vuoksi opettajan on osattava luoda ja ylläpitää luottamuksellista ja turvallista ilmapiiriä. Simulaatio on kuitenkin parhaimmillaan myös innostunutta, intensiivistä ja keskittyynyttä oppimista. Ei niinkään näyttelemistä tai roolin ottamista, vaan heittäytymistä (flow) toimintaan simuloituissa tilanteissa, ja oman oppimisensa tuottamista tilanteiden syvällisen analyysin kautta. Simulaatioissa toimivan opettajan tulee substanssin hallinnan lisäksi hallita simulaatio pedagogisena menetelmänä, ja hänellä tulee olla kykyä luoda ja ylläpitää erilaisissa tilanteissa ilmapiiri, joka edistää tavoitteellista oppimista ja oivallusten saavuttamista.

LÄHTEITÄ

Cant, R. & Cooper, S. 2009. Simulation-based Learning in Nurse Education: Systematic Review. *Journal of Advanced Nursing* 39(2), 3-15.

Dieckmann, P. 2009. Simulation Settings for Learning in Acute Medical Care. Using Simulations for Education, Training and Research.

Hovanchek, M. T. 2007. Using Simulations in Nursing Education. *Simulation in Nursing Education. From Conceptualization to evaluation.*

Keskitalo, T. 2015. *Developing a Pedagogical Model for Simulation-based Healthcare Education.* Acta Universitatis Lapponiensis 299. Acta Electronica Universitatis Lapponiensis 167.

Ostergaad, D., Dieckmann, P. & Lippert, A. 2011. Simulation and CRM. *Best Practice & Research Clinical Anaesthesiology* 25(2011).

Salakari, H. 2011. *The Simulator Instructor's Handbook.* Eduskills Consulting.

Sanford, P. 2010. Simulation in Nursing Education: A Review of the Research. *The Qualitative Report* 15, 1006–1011.

Simulaatiotilanne. (Kuva Lasse Tervajärvi)

Teknologia hoitotyön apuna. (Kuva Lasse Tervajärvi)

Keskosvauvan hoito. (Kuva Lasse Tervajärvi)

